

สรุปข้อบังคับของประธานศาลฎีกา

ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขเกี่ยวกับการเรียกประกันหรือหลักประกันในการปล่อยตัวชั่วคราว ผู้ต้องหาหรือจำเลยในคดีอาญาพ.ศ. ๒๕๔๘ ที่เกี่ยวข้องกับการใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ (EM)

กรณี	อัตราโทษ	หลักประกัน	หมายเหตุ
ข้อ ๔ วรรคห้า ผู้ต้องหา หรือจำเลย ยินยอมให้ใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ (EM)	๑. คดีที่มีอัตราโทษจำคุกอย่างสูงไม่เกิน ๑๐ ปี	ไม่เกินร้อยละ ๒๐ ของวงเงินประกัน	
	๒. คดีที่มีอัตราโทษจำคุกอย่างสูงเกิน ๑๐ ปีขึ้นไป	ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๒๐ แต่ไม่เกินร้อยละ ๕๐ ของวงเงินประกัน	
	๓. คดีที่มีอัตราโทษจำคุกตลอดชีวิตหรือประหารชีวิต	ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๕๐ ของวงเงินประกัน	
กรณีที่ผู้ต้องหา หรือจำเลยเป็นคนยากจน		ศาลอาจจะใช้ดุลพินิจเรียกหลักประกันต่ำกว่าตามที่กำหนดไว้ใน ๒. และ ๓. ก็ได้	

ข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับการขอลดปล่อยผู้ต้องหา หรือจำเลยชั่วคราว

การร้องขอให้ศาลปล่อยผู้ต้องหาหรือจำเลยชั่วคราว

๑. การร้องขอให้ปล่อยชั่วคราวก่อนฝากขัง เมื่อผู้ต้องหาถูกควบคุมอยู่ และยังมีได้ถูกฟ้องต่อศาล ให้ยื่นต่อพนักงานสอบสวนหรือพนักงานอัยการ แล้วแต่กรณี กล่าวคือ เมื่อผู้ต้องหาถูกควบคุมอยู่ระหว่างสอบสวนของพนักงานสอบสวน (ตำรวจ) หรือถูกควบคุมอยู่ระหว่างการพิจารณาสั่งฟ้องของพนักงานอัยการ โดยยังมีได้มีการนำตัวผู้ต้องหามาขออนุญาตศาลฝากขังระหว่างการสอบสวน ในชั้นนี้ผู้ขอประกันตัวสามารถยื่นคำร้องขอปล่อยตัวชั่วคราวได้ ที่พนักงานสอบสวนหรือพนักงานอัยการแล้วแต่ว่าการดำเนินคดีอยู่ในชั้นใด

๒. การร้องขอให้ปล่อยชั่วคราวระหว่างฝากขัง เมื่อพนักงานสอบสวนหรือพนักงานอัยการนำตัวมาขออนุญาตศาลฝากขังในระหว่างที่การสอบสวนยังไม่เสร็จสิ้น ผู้ต้องหาที่มีสิทธิยื่นคำร้องขอให้ปล่อยชั่วคราวต่อศาล

๓. การร้องขอให้ปล่อยชั่วคราวระหว่างพิจารณาคดีของศาลชั้นต้น เมื่อจำเลยถูกพนักงานอัยการฟ้องต่อศาลแล้ว จำเลยมีสิทธิยื่นคำร้องขอปล่อยชั่วคราวต่อศาล

ในคดีที่ราษฎรเป็นโจทก์ เมื่อศาลมีคำสั่งประทับฟ้อง และหมายเรียกจำเลยให้มาแก้คดี จำเลยมีสิทธิยื่นคำร้องขอปล่อยชั่วคราวต่อศาล ทั้งนี้ จะยื่นขอปล่อยชั่วคราวต่อศาลก่อนวันนัดหรือในวันนัดที่ระบุไว้ในหมายเรียกก็ได้

๔. การร้องขอให้ปล่อยชั่วคราวชั้นอุทธรณ์หรือฎีกา เมื่อจำเลยถูกขังหรือจำคุกโดยผลของคำพิพากษาของศาลชั้นต้น ศาลอุทธรณ์ หรือศาลอุทธรณ์ภาค แล้วแต่กรณี จำเลยมีสิทธิยื่นคำร้องขอให้ปล่อยชั่วคราวก่อนที่จะยื่นอุทธรณ์หรือยื่นฎีกา หรือจะยื่นคำร้องขอให้ปล่อยชั่วคราวพร้อมกันกับการยื่นอุทธรณ์ หรือยื่นฎีกา หรือจะยื่นหลังจากการยื่นอุทธรณ์หรือฎีกาได้

๕. การร้องขอให้ปล่อยชั่วคราวบุคคลที่ถูกกักขัง หรือจำคุกในกรณีอื่น เช่น ศาลออกหมายจับพยานที่จงใจไม่มาศาล หรือกรณีละเมิดอำนาจศาล หรือลูกหนี้ตามคำพิพากษาที่ถูกจับกุมโดยเหตุจงใจขัดขืนคำสั่งบังคับตามกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๓๐๐ เป็นต้น บุคคลเช่นว่านั้นมีสิทธิยื่นคำร้องขอปล่อยชั่วคราวได้

๖. การร้องขอปล่อยชั่วคราว สำหรับผู้เข้ารับการตรวจพิสูจน์ หรือผู้เข้ารับการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด ให้ยื่นคำร้องขอต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ (พนักงานคุมประพฤติหรือผู้อำนวยการสำนักงานคุมประพฤติ) หรือคณะอนุกรรมการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดซึ่งอยู่ในเขตรับผิดชอบนั้นๆ

ผู้มีสิทธิยื่นคำร้องขอให้ปล่อยผู้ต้องหา หรือจำเลยชั่วคราว

๑. ผู้ต้องหา จำเลย หรือบุคคลที่ถูกกักขังหรือจำคุกในกรณีอื่น เช่น ศาลออกหมายจับพยานที่จงใจไม่มาศาล กรณีละเมิดอำนาจศาล กรณีลูกหนี้ตามคำพิพากษาที่ถูกจับกุมโดยเหตุจงใจขัดขึ้น คำบังคับตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๓๐๐

๒. ผู้มีประโยชน์เกี่ยวข้องกับบุคคลตามข้อ ๑. เช่น บุพการี ผู้สืบสันดาน สามีภรรยา ญาติพี่น้อง ผู้บังคับบัญชา นายจ้าง คู่สมรส บุคคลที่ศาลเห็นว่า มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดเสมือนญาติพี่น้อง หรือมีความสัมพันธ์ในทางอื่น หรือนิติบุคคล เช่น บริษัท ห้างหุ้นส่วนจำกัด นิติบุคคลที่มีวัตถุประสงค์ในการขอประกันตัวผู้ต้องหา หรือจำเลยในคดีอาญา ผู้ประกันอาชีพ ซึ่งขึ้นทะเบียนรายชื่อต่อศาล

เอกสารที่ต้องใช้ประกอบคำร้องขอให้ปล่อยชั่วคราว

๑. บัตรประจำตัวประชาชน บัตรประจำตัวเจ้าหน้าที่ของรัฐ หรือบัตรประจำตัวพนักงานรัฐวิสาหกิจของผู้ร้องขอประกันอย่างใดอย่างหนึ่ง

๒. ทะเบียนบ้านของผู้ร้องขอประกัน

๓. กรณีผู้ร้องขอประกันมีคู่สมรส จะต้องแสดงเอกสารเพิ่มเติม ได้แก่

ก. บัตรประจำตัวประชาชน บัตรประจำตัวเจ้าหน้าที่ของรัฐ หรือบัตรประจำตัวพนักงานรัฐวิสาหกิจของผู้ร้องขอประกันอย่างใดอย่างหนึ่ง และทะเบียนบ้านของคู่สมรส

ข. ใบสำคัญการสมรส

ค. หนังสือให้ความยินยอมคู่สมรส

๔. กรณีชื่อเจ้าของหลักทรัพย์ไม่ตรงกับที่ปรากฏในเอกสารแสดงสิทธิในหลักทรัพย์ต้องมีหนังสือรับรองว่าเป็นบุคคลเดียวกันหรือหลักฐานการเปลี่ยนชื่อ หรือชื่อสกุล

๕. กรณีผู้ต้องหาหรือจำเลยเป็นชาวต่างประเทศ หากมีหนังสือเดินทาง (passport) ต้องนำมาแสดงด้วย

๖. บัญชีเครือญาติหรือหลักฐานแสดงความสัมพันธ์กับผู้ต้องหาหรือจำเลย

๗. การมอบอำนาจให้ผู้อื่นนำหลักทรัพย์มาปล่อยชั่วคราวจะต้องมีใบมอบอำนาจตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๔๗ ประกอบประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๕ และผู้รับมอบอำนาจจะต้องแนบสำเนาบัตรประชาชน หรือบัตรประจำตัวเจ้าหน้าที่ของรัฐ หรือบัตรประจำตัวพนักงานรัฐวิสาหกิจของตัวเอง และของเจ้าของหลักทรัพย์นั้นมาแสดงด้วย

หลักประกันที่ใช้ในการขอลปล่อยตัวผู้ต้องหาหรือจำเลยชั่วคราว

หลักประกันมี ๓ ชนิด คือ

๑. เงินสด

๒. หลักทรัพย์อื่น เช่น

ก. ที่ดินมีโฉนด หรือหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส.๓ หรือ น.ส.๓ ก) หรือกรรมสิทธิ์ห้องชุด

ข. พันธบัตรรัฐบาล สลากออมสิน บัตรหรือสลากออมทรัพย์ทวีสินของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ตัวแลกเงินที่ธนาคารเป็นผู้ส่งจ่ายและธนาคารผู้จ่ายได้รับรองตลอดไปแล้ว ตัวสัญญาใช้เงินที่ธนาคารเป็นผู้ออกตัวหรือเช็คที่ธนาคารเป็นผู้ส่งจ่าย (แคชเชียร์เช็ค) หรือเช็คที่ธนาคารรับรองแล้ว

ค. เงินฝากธนาคาร

ง. หนังสือค้ำประกันหรือหนังสือรับรองของธนาคาร

จ. กรมธรรม์ประกันอัสรภาพ

กรมธรรม์ประกันอัสรภาพ คือ การที่บริษัทประกันภัยออกกรมธรรม์ประกันอัสรภาพและออกหนังสือค้ำประกันต่อพนักงานสอบสวน พนักงานอัยการ ศาล หรือพนักงานอื่นที่มีอำนาจให้ประกันตัวในคดีอาญาตามวงเงินที่กำหนด

๓. บุคคลเป็นประกันหรือหลักประกัน

ก. ส่วนราชการ กรณีข้าราชการหรือลูกจ้างของทางราชการที่ต้องหาค้ำประกันตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการช่วยเหลือข้าราชการหรือลูกจ้างของทางราชการที่ต้องคดีอาญา

ข. ผู้มีตำแหน่งข้าราชการ ข้าราชการบำนาญ สมาชิกวุฒิสภา ผู้บริหารราชการส่วนท้องถิ่น พนักงานองค์การบริหารส่วนท้องถิ่น พนักงานรัฐวิสาหกิจ พนักงานของรัฐประเภทอื่น ลูกจ้างของทางราชการหรือรัฐวิสาหกิจ ผู้บริหารพรรคการเมืองและหมายความว่า ทั้งนี้ บุคคลดังกล่าวต้องเป็นผู้มีความสัมพันธ์กับผู้ต้องหาหรือจำเลย เช่น เป็นบุพการี ผู้สืบสันดาน สามีภรรยา ญาติพี่น้อง ผู้บังคับบัญชา นายจ้างบุคคลที่เกี่ยวข้องทางการสมรสหรือบุคคลที่ศาลเห็นสมควรว่ามีความสัมพันธ์ใกล้ชิดเสมือนญาติพี่น้อง หรือมีความสัมพันธ์ในทางอื่นที่ศาลเห็นสมควรโดยสามารถทำสัญญาประกันได้ในวงเงินไม่เกิน ๑๐ เท่าของอัตราเงินเดือนหรือรายได้เฉลี่ยต่อเดือน

ค. ผู้ประกอบวิชาชีพ เช่น แพทย์ เภสัชกร พยาบาล วิศวกร สถาปนิก ทนายความ ผู้สอบบัญชี ครู ผู้ประกอบวิชาชีพด้านสื่อสารมวลชน หรือผู้ประกอบวิชาชีพอื่นที่ศาลเห็นสมควรเมื่อตกเป็นผู้ต้องหาหรือจำเลยอาจใช้ตนเองเป็นหลักประกันได้ ในความผิดที่ตัวเองถูกกล่าวหาเกิดจากการปฏิบัติหน้าที่หรือปฏิบัติงานในการประกอบวิชาชีพโดยสามารถทำสัญญาประกันได้ในวงเงินไม่เกิน ๑๕ เท่าของอัตราเงินเดือนหรือรายได้เฉลี่ยต่อเดือน